

**ЛУБЕНСЬКА МІСЬКА РАДА
ЛУБЕНСЬКОГО РАЙОНУ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
(п'ятдесят п'ята сесія восьмого скликання)**

РІШЕННЯ

26 червня 2025 року

**Про затвердження Програми
збереження об'єктів культурної спадщини
Лубенської міської територіальної громади на 2026-2028 роки**

З метою збереження нерухомого культурного надбання громади, його популяризацію, на виконання законів України «Про культуру», «Про охорону культурної спадщини», «Про охорону археологічної спадщини», розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.03.2025 року № 293-р «Про схвалення Стратегії розвитку культури в Україні на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках», Порядку обліку об'єктів культурної спадщини, затвердженого наказом Міністерства культури України 11.03.2013 року № 158 (зі змінами), пункту 22 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»,

міська рада вирішила:

1. Затвердити Програму збереження об'єктів культурної спадщини Лубенської міської територіальної громади на 2026-2028 роки, що додається.
2. Фінансовому управлінню виконавчого комітету Лубенської міської ради (начальник Романенко Т.О.) здійснювати фінансування Програми збереження об'єктів культурної спадщини Лубенської міської територіальної громади на 2026-2028 роки в межах асигнувань.
3. Організацію виконання цього рішення покласти на Управління культури і мистецтв виконавчого комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області (начальник Литовченко Ю.М.), відділ містобудування та архітектури виконавчого комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області (головний спеціаліст Карпенко С.М.) та Управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області (начальник Діденко О.Г.).
4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на керуючого справами виконавчого комітету Білокінь Ю.М., постійну депутатську комісію з соціальної та гуманітарної політики, освіти та науки, постійну депутатську комісію з питань планування бюджету та фінансів.

Лубенський міський голова

Олександр ГРИЦАЄНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Лубенської міської ради
Лубенського району Полтавської області
від 26 червня 2025 року

**ПРОГРАМА
ЗБЕРЕЖЕННЯ ОБ'ЄКТІВ
КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ
ЛУБЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
НА 2026-2028 РОКИ**

м. Лубни, 2025

I. ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

1.	Ініціатор розроблення Програми	Управління культури і мистецтв виконавчого комітету Лубенської міської ради Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа про розробку Програми	Рішення сесії Лубенської міської ради восьмого скликання від 26 червня 2025 року
3.	Розробник Програми	Управління культури і мистецтв виконавчого комітету Лубенської міської ради
4.	Співрозробники/відповідальні виконавці Програми	Управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Лубенської міської ради, відділ містобудування та архітектури виконавчого комітету Лубенської міської ради
5.	Учасники Програми	Управління культури і мистецтв, відділ містобудування та архітектури, Управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Лубенської міської ради, структурні підрозділи виконавчого комітету Лубенської міської ради, власники (балансоутримувачі, користувачі) об'єктів культурної спадщини
6.	Термін реалізації Програми	2026 – 2028 роки
7.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми (кошти міського бюджету, інші джерела фінансування, не заборонені чинним законодавством України)	Бюджет Лубенської міської територіальної громади – 3 480,00 (три мільйони чотириста вісімдесят тисяч гривень)

II. Загальна частина

Програма збереження об'єктів культурної спадщини Лубенської міської територіальної громади на 2026-2028 роки (далі - Програма) розроблена відповідно до законів України «Про культуру», «Про охорону культурної спадщини», «Про охорону археологічної спадщини», розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.03.2025 року № 293-р «Про схвалення Стратегії розвитку культури в Україні на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках», Порядку обліку об'єктів культурної спадщини, затвердженого наказом Міністерства культури України 11.03.2013 року № 158 (зі змінами).

Пріоритетами Програми є: посилення охорони та збереження культурної спадщини в умовах воєнного стану; позиціонування культурної спадщини як складової національної безпеки; використання культурної спадщини в якості ресурсу сталого розвитку, популяризація об'єктів культурної спадщини громади.

Станом на 01 червня 2025 року до Переліку об'єктів культурної спадщини Лубенської територіальної громади віднесено 112 об'єктів культурної спадщини (з них національного значення – 7, місцевого значення – 76, щойно виявлених об'єктів культурної спадщини – 29). За категорією: 19 - археології, 75 - історії, 4 - монументального мистецтва, 13 - архітектури, 1 - об'єкт ландшафтний. На території громади наявні потенційні об'єкти культурної спадщини, що не набули правового статусу пам'ятки чи щойно виявленого об'єкта. Внаслідок цього об'єкти можуть бути втраченими.

У попередні роки Управлінням культури і мистецтв виконавчого комітету Лубенської міської ради замовлено послуги з виготовлення облікової документації на 11 об'єктів культурної спадщини (виконавець Український державний інститут культурної спадщини). Роботи загальною вартістю 160 тис. грн. виконано за рахунок коштів місцевого бюджету.

На виконання вимог Закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії» та Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» Управлінням направлено до Департаменту культури і туризму Полтавської обласної військової адміністрації пакет документів на 5 об'єктів для зняття з обліку пам'яток культурної спадщини та щойно виявлених об'єктів. На один об'єкт подано пропозиції щодо внесення змін до відомостей Державного реєстру нерухомих пам'яток у частині назви пам'ятки. 1 пам'ятку історії відповідно до наказу профільного міністерства за поданням Управління знято з обліку як таку, що не підлягає занесенню до Державного реєстру нерухомих пам'яток України, об'єктів культурної спадщини.

Протягом 2021-2025 років Управлінням культури і мистецтв виконавчого комітету Лубенської міської ради укладено та погоджено охоронні договори на 18 об'єктів культурної спадщини з власниками (балансоутримувачами,

користувачами) об'єктів культурної спадщини, якими передбачено ряд робіт для збереження об'єктів.

III. Мета і основні завдання

Відповідно до ст. 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до делегованих повноважень органів місцевого самоврядування у сфері культури належить забезпечення охорони пам'яток історії та культури (історії, археології, монументального мистецтва, науки і техніки).

Метою Програми є збереження та популяризація об'єктів культурної спадщини Лубенської міської територіальної громади (далі - Лубенської територіальної громади), визначення науково обґрунтованих режимів охорони та користування об'єктами культурної спадщини, розкриття потенціалу громади як історико-культурної території, забезпечення комплексного підходу при реалізації повноважень виконавчих органів Лубенської міської ради у сфері охорони культурної спадщини.

Основні завдання Програми:

- організація робіт з благоустрою та ремонту пам'яток, об'єктів культурної спадщини;
- створення умов для поліпшення туристичної привабливості міста;
- розробка та виготовлення науково-облікової документації на щойно виявлені об'єкти культурної спадщини;
- укладання охоронних договорів на пам'ятки та об'єкти культурної спадщини з власниками (користувачами, балансоутримувачами);
- сприяння залученню інвестицій у діяльність щодо збереження, реставрації та використання пам'яток та об'єктів культурної спадщини;
- забезпечення повноти й доступності інформації про пам'ятки та об'єкти культурної спадщини міста;
- залучення місцевих органів публічного управління, територіальної громади і приватної ініціативи до розвитку культурної спадщини;
- раціональне використання пам'яток та об'єктів культурної спадщини, попередження актів вандалізму;
- створення умов для покращення туристичної привабливості громади через історико-культурну спадщину;
- забезпечення безперервного моніторингу стану збереження пам'яток та об'єктів культурної спадщини;
- розробка системи заходів з інформування населення щодо важливості збереження об'єктів культурної спадщини в цілому, і донесення конкретної інформації до користувачів (власників) і балансоутримувачів пам'яток та об'єктів культурної спадщини.

IV. Головні проблеми

Основною проблемою сфери охорони культурної спадщини є відсутність стабільної системи фінансування в обсягах, достатніх для ефективного збереження та популяризації об'єктів культурної спадщини. Фінансування цих

заходів покладено виключно на місцевий бюджет, власників (балансоутримувачів, користувачів). Державне фінансування відсутнє, а власники найчастіше неспроможні самостійно утримувати об'єкти у належному стані.

77 % об'єктів культурної спадщини громади потребують виготовлення облікової документації. Її відсутність унеможливлює належне збереження об'єктів культурної спадщини, своєчасне проведення на них ремонтно-реставраційних робіт, робіт з пристосування чи відновлення, взяття об'єкта на попередній облік. Велика частка об'єктів потребують термінового проведення ремонтних робіт та рятівних досліджень.

Негативними основними чинниками, які впливають на пам'яткоохоронну сферу є:

- неналежне утримання частини об'єктів культурної спадщини, несвоєчасне проведення їхнього ремонту, реставрації, захисту від пошкодження, що в результаті призводить до їхнього незадовільного технічного стану;
- відсутність ремонтно - реставраційних робіт на значній кількості об'єктів культурної спадщини;
- нестабільна економічна ситуація, що не сприяє збереженню культурного надбання;
- відсутність необхідного фінансування;
- відсутність охоронних дощок на об'єктах культурної спадщини;
- відсутність технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж територій пам'яток культурної спадщини та відповідно ризику нецільового використання земель історико-культурного призначення;
- відсутність механізмів захисту культурної спадщини в умовах воєнного стану;
- недостатня інформованість про вимоги чинного законодавства, державні стандарти, норми і правила у сфері охорони культурної спадщини, про наукове, естетичне і патріотичне значення пам'яток.

Розв'язання проблем охорони культурної спадщини в громаді має ґрунтуватись на системному програмному підході. Адже будь-які втрати відображаються на духовному та культурному потенціалі суспільства.

**V. Перелік заходів на виконання Програми збереження об'єктів культурної спадщини
Лубенської територіальної громади на 2026-2028 роки**

№ з/п	Назва заходу	Виконавці	Розпорядник коштів	Сума витрат (тис.грн.) і термін виконання		
				2026 р.	2027 р.	2028 р.
1.	Інвентаризація та моніторинг пам'яток та щойно виявлених об'єктів археології, укладання актів огляду технічного стану та актів стану збереження	Управління культури і мистецтв, заклади та організації з відповідною спеціалізацією	Управління культури і мистецтв	100,0	100,0	100,0
2.	Виготовлення облікової документації на щойно виявлені об'єкти за видами: - «архітектура»; - «монументальне мистецтво» - «історія» - «археологія»	Управління культури і мистецтв, заклади та організації з відповідною спеціалізацією	Управління культури і мистецтв	150,0	150,0	150,0
3.	Паспортизація об'єктів культурної спадщини національного значення	Управління культури і мистецтв	Управління культури і мистецтв	150,0	150,0	150,0
4.	Виготовлення науково - проєктної документації на проведення капітального ремонту та ремонтно-реставраційних робіт на об'єктах культурної спадщини	Управління житлово-комунального господарства, Управління культури і мистецтв, кваліфіковані науково-проєктні та науково-дослідні організації	Управління житлово-комунального господарства, користувачі, комунальні підприємства	450,0	500,0	550,0
5.	Виготовлення земельпорядної документації на об'єкти культурної спадщини з визначенням меж і режимів історичних ареалів	Спеціалізовані організації, що володіють необхідним технічним і технологічним забезпеченням та мають у складі сертифікованих інженерів-землевпорядників	Користувачі об'єктів культурної спадщини	-	-	-
6.	Занесення обмежень, визначених науково - проєктною документацією на пам'ятки історії, культури та археології до містобудівної документації	Відділ містобудування та архітектури	Відділ містобудування та архітектури (ініціатор)	-	-	-
7.	Облаштування територій та проведення реставраційно-ремонтних робіт на об'єктах культурної спадщини	Управління житлово-комунального господарства, Управління культури і мистецтв, відділ містобудування та архітектури	Управління житлово-комунального господарства, користувачі, комунальні підприємства	В межах виділених бюджетних асигнувань		

8.	Виготовлення, встановлення та утримання охоронних дощок, знаків, інформаційних написів, позначок на пам'ятках та щойно виявлених об'єктах культурної спадщини або в межах їх територій	Управління культури і мистецтв, відділ містобудування та архітектури, Управління житлово-комунального господарства	Управління житлово-комунального господарства, користувачі	200,0	250,0	300,0
9.	Інформування власників(балансоутримувачів, користувачів) об'єктів культурної спадщини про їх пам'яткоохоронний статус та відповідальність за пошкодження, обмеження господарської діяльності у встановлених зонах охорони, можливості/заборони проведення робіт на об'єктах культурної спадщини	Управління культури і мистецтв	Управління культури і мистецтв	-	-	-
10.	Укладання охоронних договорів на об'єкти культурної спадщини	Управління культури і мистецтв, відділ містобудування та архітектури	Управління культури і мистецтв	-	-	-
11.	Створення та наповнення електронного реєстру облікових даних об'єктів культурної спадщини	Управління культури і мистецтв	Управління культури і мистецтв	-	-	-
12.	Занесення інформації про об'єкти культурної спадщини Лубенської територіальної громади до платформи Navicup (Естонія)	Управління культури і мистецтв, Лубенський краєзнавчий музей ім. Г.Я. Стеллецького	Управління культури і мистецтв	-	-	-
13.	Матеріально-технічне забезпечення заходів зі збереження культурної спадщини (послуги поштового зв'язку, транспортні послуги, родрук матеріалів тощо)	Управління культури і мистецтв	Управління культури і мистецтв	5,0	5,0	5,0
14.	Фотофіксація нерухомих об'єктів культурної спадщини, створення електронних тематичних каталогів	Управління культури і мистецтв	Управління культури і мистецтв	5,0	5,0	5,0
15.	Популяризація справи охорони культурної спадщини, проведення наукових конференцій, круглих столів, організація науково-методичної, експозиційно-виставкової роботи тощо.	Управління культури і мистецтв, Управління освіти, відділ містобудування та архітектури, музейні заклади	Управління культури і мистецтв, Управління освіти, музейні заклади	-	-	-
				1060,0	1160,0	1260,0
Всього:				3480,0		

VI. Очікувані результати

Реалізація заходів Програми дозволить:

- забезпечити облік та контроль за збереженням і використанням об'єктів культурної спадщини;
- виготовити облікову документацію (паспорти) на об'єкти культурної спадщини;
- гарантувати дотримання вимог чинного пам'яткоохоронного законодавства, державних і галузевих стандартів у сфері охорони пам'яток культурної спадщини;
- створити умови для захисту, збереження та популяризації пам'яток культурної спадщини;
- збільшити представництво об'єктів Лубенської територіальної громади у Державному реєстрі нерухомих пам'яток України новими об'єктами;
- створити умови для залучення грантових коштів у сферу збереження культурної спадщини;
- встановити зони охорони пам'яток (навколо пам'ятки, що регулюють забудову, зону охоронюваного ландшафту, археологічного культурного шару, в межах яких діє спеціальний режим їх використання).

VII. Фінансове забезпечення

Фінансове забезпечення заходів, визначених Програмою, здійснюватиметься у межах видатків, передбачених у бюджеті Лубенської міської територіальної громади на відповідний бюджетний рік, та за рахунок інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством України, і може коригуватися під час її виконання.

Форми та методи розв'язання проблем, зазначених у Програмі, реалізовуватимуться відповідно до законодавчих і нормативних актів, що визначають правові, організаційні й фінансові засади охорони та збереження об'єктів культурної спадщини.

Реалізація Програми надасть змогу розвивати й зберігати історико-культурне середовище Лубенської міської територіальної громади, здійснювати належний моніторинг та збереження нерухомих об'єктів культурної спадщини.

Орієнтовний обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання Програми	2026 рік	2027 рік	2028 рік	Усього витрат на виконання Програми тис. грн.
Кошти бюджету Лубенської міської територіальної громади	1060,0	1160,0	1260,0	3 480,00

VIII. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Управління культури і мистецтв виконавчого комітету Лубенської міської ради здійснює організаційний супровід та координацію діяльності щодо виконання Програми, забезпечує виконання запланованих завдань і заходів, проводить аналіз і комплексну оцінку результатів виконання, цільового використання коштів.

Секретар міської ради

Маргарита КОМАРОВА

Пояснювальна записка
до проєкту рішення Лубенської міської ради від 26 червня 2025 року
«Про затвердження Програми збереження об'єктів культурної спадщини
Лубенської міської територіальної громади на 2026-2028 роки»

Проект рішення розроблено Управлінням культури і мистецтв виконавчого комітету Лубенської міської ради відповідно до законів України «Про культуру», «Про охорону культурної спадщини», «Про охорону археологічної спадщини», розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.03.2025 року № 293-р «Про схвалення Стратегії розвитку культури в Україні на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках», Порядку обліку об'єктів культурної спадщини, затвердженого наказом Міністерства культури України 11.03.2013 року № 158 (зі змінами).

Відповідно до норм Закону України «Про охорону культурної спадщини» власник або уповноважений ним орган, користувач зобов'язані утримувати пам'ятку в належному стані, своєчасно проводити ремонт, захищати від пошкодження, руйнування або знищення.

Управлінням культури і мистецтв спільно з Управлінням житлово-комунального господарства та відділом містобудування та архітектури опрацьовано спільні пропозиції щодо першочергових ремонтно-реставраційних робіт на пам'ятках історії місцевого значення.

Першочерговим завданням у системі організаційно-правових заходів у сфері охорони культурної спадщини є ведення обліку об'єктів культурної спадщини громади, їхнього належного утримання та відповідного використання, яким передбачено проведення робіт із виявлення, наукового вивчення, розробки облікової документації та державної реєстрації об'єктів з метою отримання статусу пам'ятки з повним інформаційним досьє у вигляді нормативно зафіксованих облікових даних.

Враховуючи зазначене є необхідність затвердити Програму збереження об'єктів культурної спадщини Лубенської міської територіальної громади на 2026-2028 роки.

Начальник управління

Юрій ЛИТОВЧЕНКО